क्र. नं. १०८

धर्मशास्त्र.

-३.१.३३

नक्षमुद्राखंडनम्

३२८ स्मृ ... ८

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(1)

॥ श्रीशंकर ॥ अनंतसंतनोरित्यादिश्रुतयोऽपि
भोल्यापारखंडिभिः ॥ तप्तमुद्रापरतया व्याख्यांते ॥
तदयुक्तम् ॥ इमाः [illegible] यस्तु ॥ धर्मयागपराङ्
याः एवंचवैदिकाभि[illegible]ख्यादिकल्पितश्रुति
विरुद्धानिर्मूलत्वा[illegible]वेन प्रवेशी पाडीत
महापापजानिलसंस्कारसंमोहितधियो मूढाः
तप्तमुद्राधारणं कुर्वंति ॥ ते विहाय जात्वमुपग

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2)

च· धा· ॥१॥

म्यांतिप्रळयांतसकळनरकभोगभागिनोभवंति॥अतएववेदाधिकारिणांतसमुद्रानिषेधकंतद्द्वारेणप्राय[illegible]धापकंप्रायश्चित्तानुष्टानेनरका[illegible]कंवचनसहस्रंतत्रतत्रोपळभ्यते[illegible]दिक्मात्रंप्रदर्शयामः तत्रवायुपुराणे॥ब्राह्मणोयदिमोहेनआपयेद्धिमुद्रया नकर्मार्होभवेद्ब्रसर्वेपा

खं· न· ॥१॥

(2A)

खंडसंज्ञकः ॥ लिंगपुराणे ॥ शंखचक्रे
तपयित्वाथमंत्ररहं प्रदहोत सजीवन्नश
वक्त्याज्यः सर्वक ... ः ॥ रहना
रदीये चर्तुदशा ... धर्म भगीरथसंवाद
॥ यस्तुसंतसशं ... गोकित तनुर्नरः
ससर्वयातनाभोगी यो गठकोटि डाह्वास्तु ॥
यं द्विजं तससशखादि लिंगांकिततनुं नृप

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(3)

च-धा- संभाष्यैरोरवं यांति यावदिंद्राश्चतुर्दश॥ रवं-न-
॥२॥ चक्रोंकितततनुर्यं त्वलनं कोपिनसंवसेत्
यदि तिष्टन्महापापी ... प्रोत्रम्हहा भवेत्॥
अश्वमेधरतो वा ... गा स्नातुर्न तोपिवा
चक्रांकितंतनुंदृष्ट्वा ... पश्यन् सूर्यंजजेश्वर
॥ जपेच्चपोरुषंसूक्तं अन्यथापतितोभ ॥२॥
वेत् चक्रोंकिततनुर्वापिराजन्रलिंगां

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. " Joint project of the "

(3A)

क्लितोपिना नाधिकारीपरिज्ञेयः श्रो
तस्मात्तेषु कर्मसु ॥ ब्राह्मणस्यतनुर्ज्ञेया
सर्वदेवसमाश्रया ... यासंशाहितासाज
न किमुवक्ष्यमि ... रिति ॥ आदित्य
पुराणे ॥ वेदेषु ... गेषु यस्य नास्त्यधि
कारिता सतापपिताचकारीव धार
येत्सभुजहूय ॥ ब्राह्मणो यदि मोहेन

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(५)

च. धा. धारयेत्तप्तमुद्रिका तस्य दर्शनमात्रे ख. नै.
॥३॥ कुर्यात्सूर्यावलोकनम् ॥ मानवीयेच
तुं दृशाध्यायेः ॥ आयुधैः शंखचक्रा
घैर्न दहेच्चक्र धारयेत् ॥ वह्निपुराणे
॥पूर्व ऽ यस्यांत यथा शंखचक्रा
दिभिः पृथक् नेतस्य निष्कृति दि
ष्टा स्नानदानजपादिभिः ॥ प्रयोगपा ॥३॥

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Rashtrasant ... Pratishthan, Mumbai.

(6A)

द्विजोलेपि॥ २ श्रीचंद्रोदयारोतु विष्णु
शातातपादिवचनान्युदाहृतानि॥ तत्र
विष्णुः॥ शंखच [illegible] कानंच गीतचर्चा
दिकं तथा भावं [illegible] मुद्रां च विष्णु
भावप्राप्ति [illegible] यारेखयेत्तु
शंखचक्रेयामुद्रां प्रविनयेत्॥ हरद्रा धर्मा
त्प जानांत्तु नतमुद्रां प्रकीर्तिमाहरि॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5)

प. धा. ॥४॥ किंचेहमाज्ञो। प्रायश्चित्तखंडे॥ पद्मपुरा एवं. न.
णेनचनं॥ अपुरामम बाहा लिंग चक्रा
दिधारणम् ... मात्य जानांहि वि
तं नद्विजस्य ... न। एकऔल
रयं धर्मीन जानु ... न: प
था श्मशानज का ष्ठ अनई सर्व कर्म ॥४॥
सु॥ तथाच क्रो कि तो विप्रः सर्व कर्म

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A)

सुगाहितः शंखचक्रं सदा कुर्यात्तथा
न सायसेनवा ॥ सशङ्ख द्व्हिः कार्यः स
र्वस्माद्विजकर्मण ... षु नांकयेद्वि
प्रोदेवतायु ... ॥ अन्यं कपे यदि
चामोहात्सत ... लयः नांकने
नदेहेदुहं ... चेत्कर्मकारतः नाधि
कुर्वंति दग्धांगाः श्रौतस्मार्तेषु कर्मसु

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(6)

प. धा. ॥ यमः ॥ नोकनायद्देद्धास्त्रं देवताप्तु रवे. न-

॥५॥ ध८ॐछन्नैः दह[illegible] द्विजः सद्यः पा

तित्यं याति न [illegible] ॥ एवं सनत्कुमा

रसंहितायां ॥ क[illegible] पापाविषांतिल

मकुशादिधारि[illegible] शायन्वेदिकान्न

धर्मान्त्रपारवंडशास्त्रे मोहिताः ॥ योद्धि ॥५॥

डाः नमशंखचक्रीव धारायित्वा हरिं भजे

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(6A)

त विष्णोः शापमवाप्यांते रौरवं नर
कं व्रजेत् ॥ उत्तर तंत्रे ॥ तप्तमुद्राधरो
विप्रो रौरवं नरकं व्रजेत् वेदैन रहितो
यस्तु समुद्राधा[illegible] भवेत् ॥ तप्तमुद्रा
धरो यस्तु सकार्षं [illegible] रूपो भवेत् सर्वां
डालाधिको ज्ञेयो गर्हितः सर्वकर्मसु ॥
अथ पतितानां तप्तमुद्राधारण प्रव

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(२)

च· धा· तो कारणं निरूप्यते ॥ तत्र तावदयं संध्या खं· न·

॥६॥ लः कौमे त्रिंशति मेऽध्याये व्यासार्जुन

संवादे ॥ देवी शाप दग्धाः पुरा दक्षा

ध्वरे द्विजाः ते चेह षीरे केशं

ब्राह्मणा ब्रह्म न· ॥ वेदबाह्य

रताचारा दुराचारा दुराश्रमाः मो ॥६॥

हयंति नरान्सर्वान्दर्शयित्वा फल

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(२A)

निच॥ नमसावि ८ मूनसोबिडाउ
वतिकाधमा:॥ वीरिवैष्णवउक्षपंतु
सनत्कुमारीये॥ केवउं विष्णुनिरत
स्त्वन्यदेवस्यानि [illegible] अन्यदेवार्च
नद्वेषा शिवानं [illegible] पणा:॥ शीवाच
नेनरहित: शीव ब्रत पराङ्मुख: ॥
वीरिवैष्णवसंज्ञो सो पाप भोगी पदे पदे॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(8A)

श्च वज्रपाशांकुशादिभिः अंकिताश्चभ
विष्यंति मनुष्याः पापकर्मणा ॥ तस्मोद्वेवे
द्र बाह्यानां मोहनार्थं च पापिनाम् विमोह
नानि शास्त्राणि करिष्यामि वृषध्वज ॥
चकार मोहशास्त्राणि केशवोपि शिवेरि
तः कापालं गारुडं चैव भैरवं पूर्वपश्चि
मं ॥ पांचरात्रं पाशुपतं तथान्यानि सहस्र

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(४)

य· धा· ज्ञात्वा तपोऽपि पाराशर पुराणत्वनीयेऽध्याय खं· न·
॥७॥ दृशितः॥ अभ्युधे: शंखचक्राद्ये: तदीयैरं
किताःजनाः आगतिं तपे महामोहात्वभ
वेषुश्चात्यजा धर्मा महापापविशिष्टस्य
वेदप्रतिकूल तत्त्व ... दि संदर्भ पारखंड
निबंध प्रवेशमार्ग हेतुत्वं पाराशरद्
शाध्यायदर्शितम्॥ शंखचक्रगदाप ॥७॥

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. " Joint project of the

(९)

धा· गः॥ अन्यच्च॥ पांरात्रं भागवतं तथा वैखा खं· न·

॥८॥ नसाभिधम्र वेद भ्रष्टान्समुद्दिश्य कमलापि

तिरुक्तवान्॥ तथा ... पारमेश्वरतंत्रे॥

नजातु धारयेत्तत ... चक्रादिकं क्वाचे

त् लोकयेद्वा ... वै विष्णु भक्तिपरा

यणः॥ धारयेद्यदि मोहेन सर्वधर्मबहि ॥८॥

ष्कृतः चांडालत्वमवाप्यांते रौरवं नरकं

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai " Joint project of the

(९A)

र्जयेत्॥ सनत्कुमारतंत्रे॥ एवं द्वादशना
मानि जतस्थानेषु विन्यसेत्‌ कृत्वैवं लिं
कं मंत्रः साक्षादेव मसो भवेत्॥ नांकये
ड्ढा हुम्ह्लेतु गार... कादिकं द्विजः अं
कनादेव पातित्यं ता... ...भेत् द्विजः॥ त
सम्मुद्रा धारणशील म ध्वादिवाक्येषु स
र्वत्रैव भ्रांतप्रज्ञापापपत्रिः॥ किंच वासि

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. " Joint project of the "

(१०)

प- धा- ष्ट:॥ राक्षसाः कलिमाश्रित्य भविष्यंति द्विजन्मसु आचरिष्यंति सततं धर्मान् वेदबहिष्कृतानिति॥ बृहस्पति:॥ चक्रांकितं तु यं विप्रं यो भिवादयते सचेत् स याति नरके घोरे यावदिन्द्राश्चतुर्दश॥ चक्रांकितं तु दृष्ट्वा अज्ञानाद्योभिवादयेत् प्रातिकूल्यान्निशान्तं गत्वा विष्ठायां जायते कृमि: ॥१॥ नं- ॥१॥

(10A) महाभारतेऽपि॥ चक्रांकितस्यसांनिध्येय
यत्कर्मकरोतिच स्नानंदानंजपंहोमंत
त्सर्वंनिष्फलंभवेत॥ [illegible] पंचसंस्कारेणयत्पुण्यं
मनसाकर्मणाकृ [illegible] तप्तमुद्रांकितंदृष्ट्वा
तत्सर्वंनस्यातिध्रु[illegible]॥ ब्रह्मनारदसंवादे
ब्रह्मांडे त्रिंशोऽध्याय॥ पापिष्ठोवाप्यपापि
ष्ठः सर्वज्ञोप्यज्ञएववा तप्तायुधानिदे

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(11)

य- धा- वस्य धारयेन्नकदाचन॥ चक्रांकिततनुं विप्रं खं- व-
॥१०॥ यश्राद्धेकुरुते नरः विधिहीनं भवेत्श्राद्धं
पितृणां निरयप्रदं॥ चक्रांकिततनु र्विप्रो
भुंक्ते यस्य च वेश्म[illegible]द्गृहाद्विमुखायां
ति देवता: पितरो[illegible]स्म॥ ततसमुद्रांकि
तो भूत्वा जळान्नं प्रददाति य: देवान्
पितृन्समुद्दिश्य नगट फलमि च निश्चयं॥ ॥१०॥

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com